

Acta Classica Mediterranea

Acta Classica Mediterranea

7 | 2024

Founders | Kurucular

Hüseyin Sami Öztürk - Hamdi Şahin - Gürkan Ergin - Ayşen Boylu

Editors-in-Chief | Baş Editörler

Hüseyin Sami Öztürk - Hamdi Şahin - Gürkan Ergin - Ferit Baz - Emre Erten

Editorial Board | Editör Kurulu

Hüseyin Sami Öztürk - Hamdi Şahin - Gürkan Ergin - Ferit Baz - Emre Erten - Aşkıım Özdzızbay

Editors in Epigraphy | Epigrafi Alan Editörleri

Hüseyin Sami Öztürk - Hamdi Şahin - Ferit Baz - Emre Erten

Assistants in Epigraphy | Epigrafi Alan Asistanları

Ezgi Demirhan-Öztürk - Figen Şahin

Advisory Board (In Alphabetical Order) | Danışma Kurulu (alfabetik sırayla)

Z. Sencan Altınoluk (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Thomas Corsten (Universität Wien)

Vedat Çelgin (İstanbul Üniversitesi, *emeritus*)

İnci Delemen (İstanbul Üniversitesi, *emeritus*)

Çiğdem Dürüşken (İstanbul Üniversitesi)

Kenan Eren (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)

Alan Greaves (Liverpool University)

Matthäus Heil (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften)

Kaan İren (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Bülent İşler (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Ulrike Jansen (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften)

Ludwig Meier (Österreichische Akademie der Wissenschaften)

Esen Öğüş (Utah Valley University)

Ekin Öyken (İstanbul Üniversitesi)

Hüseyin Murat Özgen (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)

Aliye Erol-Özdzızbay (İstanbul Üniversitesi)

Christine Özgan (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, *emeritus*)

Pınar Özlem-Aytaçlar (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Felix Pirson (DAI İstanbul)

Manfred Schmidt (Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften, *emeritus*)

Christof Schuler (DAI München)

Cumhur Tanrıver (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Oğuz Tekin (Koç Üniversitesi - AKMED)

Managing Editor | Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ayşen Boylu

Address | Adres

Homer Kitabevi ve Yayıncılık Ltd. Şti.
Tomtom Mah. Yeni Çarşı Caddesi No: 52-1, 34433
Beyoğlu/İstanbul
Sertifika No: 52735
www.homerbooks.com
e-mail: homer@homerbooks.com

Printed by | Baskı

Fotokitap Fotoğraf Ürünleri Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.
Oruçreis Mah. Tekstilkent B-5 Blok No: 42
34235 Esenler/İstanbul
Tel: 0212 629 03 85
Sertifika No: 47448

Contents | İçindekiler

Articles | Makaleler

Önsöz | Preface 7

Zur Rekonstruktion von vier Diplomen aus der Zeit von Hadrian und
Antoninus Pius
Werner Eck 9

Repurposing a Balance Weight During the Reign of Emperor Nero
Yavuz Selim Güler 25

A New Cult Structure of Artemis and its Altar
for Artemis Polias in Termessus
Ferit Baz 37

Inscriptiones Asiae Minoris

Hüseyin Sami Öztürk - Hamdi Şahin - Ferit Baz - Emre Erten	57
Bithynia	59
Galatia	83
Ionia	84
Kappadokia	101
Karia	116
Kilikia	147
Lydia	149
Lykaonia	150
Lykia	151
Mysia	186
Pamphylia	191
Phrygia	194
Pisidia	227
Pontos	242
Troas	247
Unknown provenance	251

Addenda, Corrigenda et Commentarii Inscriptionum IV 253

Guidelines for Authors | Yayın İlkeleri 257

Önsöz | Preface

Acta Classica Mediterranea'nın bu sayısında çok değerli dört makaleye yer verilmiştir. Makaleleriyle dergiye katkı sağlayan W. ECK, Y. S. GÜLER ile F. BAZ'a tüm yayın ekibimiz adına teşekkür ederiz.

2018 yılında ilk sayısı yayımlanan dergimiz, L'Année Philologique tarafından "AClassMed" olarak kısaltılmıştır. Bu nedenle bizler de bundan sonra bu kısaltma biçimini kullanmaktayız.

Bu sayının IAM metnini gözden geçiren ve önerileriyle birlikte bir takım düzeltmeler yapan TH. CORSTEN'a ve grafiker Aydın TİBET'e teşekkür ederiz.

Editörler

It includes four important articles by W. ECK, Y. S. GÜLER and F. BAZ, in the seventh issue of Acta Classica Mediterranea. We are grateful for their contributions.

As Acta Classica Mediterranea has recently been included in L'Année Philologique with the abbreviation "AClassMed", we have therefore decided to adopt this new form to avoid any confusion.

Finally, we extend our thanks to TH. CORSTEN for his review of and suggestions for the IAM text, and last but not the least, to our graphic designer Aydın TİBET for his work to bring all this together.

Editors

A New Cult Structure of Artemis and its Altar for Artemis Polias in Termessus

Ferit Baz*

Abstract

A prismatic altar made of local limestone was found in a debris deposit on the slope above E3 Necropolis. Approximately 15 meters west of the altar, near the summit of the valley, is situated a cult structure. It is understood from the inscription on the altar that it was dedicated to Artemis Polias. Artemis Polias appears to be new, not only for Termessus and Asia Minor, but also for the whole Ancient Mediterranean World. Why did Artemis, the goddess of nature, become the patron deity of Termessus with the epithet polias? Is it known that Artemis protected city life and cities from other cities? While answering these questions, the geographical locations of the newly discovered cult structure and the altar within the city are indicated. In this context, especially the dominant position of the cult structure and the altar overlooking the Mecene Pass outside the city, which is one of the weakest places in terms of the city's defence, is emphasised. The cult structure of Artemis and within altar for Artemis Polias are in a position to watch over one of the natural borders of the city.

Keywords: Artemis, Polias, Termessus, Cult Structure, guardian of city.

Özet

E3 Nekropolü'nün üzerindeki yamaçta bir moloz birikintisi içinde yerel kireçtaşından yapılmış prizmatik bir sunak bulunmuştur. Sunağın yaklaşık 15 metre batısında, vadinin zirvesine yakın bir yerde bir kült yapısı yer almaktadır. Sunağın üzerindeki yazıttan Artemis Polias'a adanmış olduğu anlaşılmaktadır. Artemis Polias sadece Termessos ve Küçük Asya için değil, tüm Antik Akdeniz Dünyası için yeni bir tanrıça olarak karşımıza çıkmaktadır. Doğa tanrıçası Artemis neden polias epitheti ile Termessos'un koruyucu tanrısı olmuştur? Artemis'in kent yaşamını ve diğer kentleri koruduğu bilinmekte midir? Bu sorulara yanıt aranırken, yeni keşfedilen kült yapısı ve sunağın kent içindeki coğrafi konumları belirtilmektedir. Bu bağlamda özellikle kentin savunması açısından en zayıf yerlerden biri olan kent dışındaki Mecene Boğazı'na bakan hâkim konumu vurgulanmaktadır. Artemis Kült Yapısı ve Artemis Polias sunağı kentin doğal sınırlarından birini gözetleyen bir pozisyonda konumlandırıldılar.

Anahtar kelimeler: Artemis, Polias, Termessos, Kült Yapısı, Kent Koruyucusu

* Prof. Dr. Mimar Sinan Fine Arts University, ferit.baz@msgsu.edu.tr. ORCID: 0000-0003-0090-1004